

- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اصفهان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بیرجند
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ارومیه
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اربیل
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهر گوه
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گرگان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گرمانشاه
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گزوین
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ...
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی زنجان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سمنان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گلستان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایلام
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی اراک

۱۳۹۲/۱۱/۲۲ ۵۰۰۰

۹۱۳۵
معاونت آموزش

کد پستی: ۰۰۰۰۰۰ تهران، خیابان بهمن تهران - بین تلامک و زولفان - ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 تلفن: ۰۰۰۰۰۰۰۰ - ۰۰۰۰۰۰۰۰
 صفحه الکترونیکی دبیرخانه شورای آموزش علوم پزشکی: <http://mbs.behdasht.gov.ir>
 صفحه الکترونیکی معاونت آموزش: <http://dme.behdasht.gov.ir>

- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وסתجان
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بندرعباس
- معاون محترم آموزش فناوری و تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بجنورد
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بم
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جهرم
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خیرات
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دزفول
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود
- معاون محترم آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سما
- معاون محترم آموزشی دانشگاه شاهد
- معاون محترم آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

سلام عابکم

احتراماً، به پیوست منابع امتحان جامع علوم پایه پزشکی و دندانپزشکی که درس بهداشت عمومی آن تفسیر نموده است ارسال می گردد. خواهشمند است مقسرر فرمائید منابع مورد اشاره البته متنو مقتضی به اطلاع دانشجویان رشته های فوق رسانده شود.

بدیهی است تغییرات فوق در امتحان جامع علوم پایه شهریور ماه سیال ۱۳۹۳ اعمال می گردد. همچنین خاطر نشان می سازد منابع فوق در پایگاه www.sanjeshp.ir نیز جهت استفاده قرار خواهد گرفت.

دکتر محمدحسین
رئیس مرکز آموزش علوم پزشکی بهداشت و درمان
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

منابع امتحان جامع علوم پایه پزشکی و دندانپزشکی

قابل توجه دانشجویان در دروسی که پیش از یک منبع معرفی شده است رَدیف منابع (به جز زبان انگلیسی و معارف اسلامی که هم منابع معرفی شده منبع امتحانی می باشد) به عنوان منبع اصلی جهت مطالعه و آزمون و ردیف های بعدی به عنوان منابع جهت مطالعه بیشتر معرفی گردیده است .
تذکره مهم: به جز درس تغذیه ، حشره شناسی و زبان انگلیسی که به رشته پزشکی اختصاص دارد، سایر دروس برای رشته های پزشکی و دندانپزشکی مشترک می باشد .

منابع معرفی شده

نام درس	منابع معرفی شده																																																																																																														
اسیب شناسی	Basic Pathology Kumar, Cortan, Robbins - Saunders (چاپ هشتم سال ۲۰۰۷)																																																																																																														
آناتومی	۱) Snell Anatomy ۲- Gray's for student (آخرین چاپ)																																																																																																														
انگل شناسی	(آخرین چاپ) Medical parasitology, Markell یا ترجمه آن ۲- نک پایخته شناسی پزشکی - دکتر ادریسیان - دکتر رضائیان - دکتر قربانی - دکتر کشاورز - دکتر مبعلی ۱۳۸۶ ۳- بیماریهای انگل در ایران (بیماریهای نک پایخته ای) دکتر اسماعیل صائی																																																																																																														
ایمنی شناسی	الف - ایمنولوژی ، تالیف دکتر محمد وجگانی - چاپ دهم سال ۱۳۹۱ - ناشر جهاد دانشگاهی ب- Basic Immunology by : Abul K. Abbas and A. H. Lichman (Latest Edition) یا ترجمه آن																																																																																																														
بافت شناسی	۱) Cellular & Molecular Immunology by : Abul K. Abbas et al (Latest Edition) یا ترجمه آن ۲) Medical Immunology by : D. Stites et al (Latest Edition) یا ترجمه آن بافت شناسی جان کوئیرا و کتاب بافت شناسی دکتر سلیمان راد																																																																																																														
بهداشت عمومی	کلیه مطالب مندرج در آخرین چاپ برنامه واکسیناسیون کشوری . ۲- مباحث انتخابی از کتاب جامع بهداشت عمومی چاپ سوم (۱۳۹۲) مندرج در جدول زیر:																																																																																																														
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>مباحث</th> <th>شروع صفحه</th> <th>تعداد صفحه</th> <th>ملاحظات</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>کلیات بهداشت عمومی</td> <td>۱</td> <td>۶</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>سلامت و بیماری</td> <td>۲۴</td> <td>۱۴</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>بهداشت برای همه (مراقبت های بهداشتی اولیه)</td> <td>۲۶</td> <td>۱۲</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>نقش سازمان های فراملی در توسعه سلامت</td> <td>۱۱۸</td> <td>۱۶</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>آموزش بهداشت و ارتقای سلامت</td> <td>۲۰۴</td> <td>۱۸</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>کلیات بهداشت محیط</td> <td>۲۵۴</td> <td>۲۶</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>بهداشت حرفه ای</td> <td>۵۴۴</td> <td>۹</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۸</td> <td>بهداشت دهان و دندان</td> <td>۶۴۸</td> <td>۲۷</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۹</td> <td>مروری بر واژه های رایج در بهداشت عمومی</td> <td>۷۷۴</td> <td>۲۸</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۰</td> <td>مبانی و اصول اپیدمیولوژی</td> <td>۸۰۲</td> <td>۷۰</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۱</td> <td>نظام مراقبت و گزارش دهی</td> <td>۸۷۲</td> <td>۱۶</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۲</td> <td>وضعیت موجود نظام مراقبت بیماری های واگیر</td> <td>۹۰۸</td> <td>۶</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۳</td> <td>سطوح پیشگیری</td> <td>۹۱۴</td> <td>۲۳</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۴</td> <td>بررسی و کنترل همه گیری ها</td> <td>۱۰۰۰</td> <td>۱۴</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۵</td> <td>اپیدمیولوژی و کنترل هپاتیت های ویروسی</td> <td>۱۱۴۰</td> <td>۳۰</td> <td>دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۶</td> <td>جمعیت شناسی پزشکی</td> <td>۱۵۴۶ تا پایان ۱۵۶۰</td> <td>۱۴</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۷</td> <td>روش های پیشگیری از بارداری</td> <td>۱۵۹۶</td> <td>۲۶</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۸</td> <td>بهداشت باروری</td> <td>۱۶۴۶</td> <td>۲۸</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۱۹</td> <td>تغذیه یا شیر مادر</td> <td>۱۷۴۴</td> <td>۱۴</td> <td>پزشکی و دندانپزشکی</td> </tr> <tr> <td>۲۰</td> <td>رشد و نمو کودکان</td> <td>۱۷۴۶</td> <td>۱۶</td> <td>پزشکی</td> </tr> <tr> <td>۲۱</td> <td>بهداشت بلوغ و نوجوانی</td> <td>۱۸۲۰</td> <td>۱۵</td> <td>پزشکی</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	مباحث	شروع صفحه	تعداد صفحه	ملاحظات	۱	کلیات بهداشت عمومی	۱	۶	پزشکی و دندانپزشکی	۲	سلامت و بیماری	۲۴	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی	۳	بهداشت برای همه (مراقبت های بهداشتی اولیه)	۲۶	۱۲	پزشکی و دندانپزشکی	۴	نقش سازمان های فراملی در توسعه سلامت	۱۱۸	۱۶	پزشکی و دندانپزشکی	۵	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۲۰۴	۱۸	پزشکی	۶	کلیات بهداشت محیط	۲۵۴	۲۶	پزشکی	۷	بهداشت حرفه ای	۵۴۴	۹	پزشکی	۸	بهداشت دهان و دندان	۶۴۸	۲۷	پزشکی و دندانپزشکی	۹	مروری بر واژه های رایج در بهداشت عمومی	۷۷۴	۲۸	پزشکی و دندانپزشکی	۱۰	مبانی و اصول اپیدمیولوژی	۸۰۲	۷۰	پزشکی و دندانپزشکی	۱۱	نظام مراقبت و گزارش دهی	۸۷۲	۱۶	پزشکی	۱۲	وضعیت موجود نظام مراقبت بیماری های واگیر	۹۰۸	۶	پزشکی و دندانپزشکی	۱۳	سطوح پیشگیری	۹۱۴	۲۳	پزشکی و دندانپزشکی	۱۴	بررسی و کنترل همه گیری ها	۱۰۰۰	۱۴	پزشکی	۱۵	اپیدمیولوژی و کنترل هپاتیت های ویروسی	۱۱۴۰	۳۰	دندانپزشکی	۱۶	جمعیت شناسی پزشکی	۱۵۴۶ تا پایان ۱۵۶۰	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی	۱۷	روش های پیشگیری از بارداری	۱۵۹۶	۲۶	پزشکی	۱۸	بهداشت باروری	۱۶۴۶	۲۸	پزشکی	۱۹	تغذیه یا شیر مادر	۱۷۴۴	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی	۲۰	رشد و نمو کودکان	۱۷۴۶	۱۶	پزشکی	۲۱	بهداشت بلوغ و نوجوانی	۱۸۲۰	۱۵	پزشکی
ردیف	مباحث	شروع صفحه	تعداد صفحه	ملاحظات																																																																																																											
۱	کلیات بهداشت عمومی	۱	۶	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۲	سلامت و بیماری	۲۴	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۳	بهداشت برای همه (مراقبت های بهداشتی اولیه)	۲۶	۱۲	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۴	نقش سازمان های فراملی در توسعه سلامت	۱۱۸	۱۶	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۵	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۲۰۴	۱۸	پزشکی																																																																																																											
۶	کلیات بهداشت محیط	۲۵۴	۲۶	پزشکی																																																																																																											
۷	بهداشت حرفه ای	۵۴۴	۹	پزشکی																																																																																																											
۸	بهداشت دهان و دندان	۶۴۸	۲۷	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۹	مروری بر واژه های رایج در بهداشت عمومی	۷۷۴	۲۸	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۱۰	مبانی و اصول اپیدمیولوژی	۸۰۲	۷۰	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۱۱	نظام مراقبت و گزارش دهی	۸۷۲	۱۶	پزشکی																																																																																																											
۱۲	وضعیت موجود نظام مراقبت بیماری های واگیر	۹۰۸	۶	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۱۳	سطوح پیشگیری	۹۱۴	۲۳	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۱۴	بررسی و کنترل همه گیری ها	۱۰۰۰	۱۴	پزشکی																																																																																																											
۱۵	اپیدمیولوژی و کنترل هپاتیت های ویروسی	۱۱۴۰	۳۰	دندانپزشکی																																																																																																											
۱۶	جمعیت شناسی پزشکی	۱۵۴۶ تا پایان ۱۵۶۰	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۱۷	روش های پیشگیری از بارداری	۱۵۹۶	۲۶	پزشکی																																																																																																											
۱۸	بهداشت باروری	۱۶۴۶	۲۸	پزشکی																																																																																																											
۱۹	تغذیه یا شیر مادر	۱۷۴۴	۱۴	پزشکی و دندانپزشکی																																																																																																											
۲۰	رشد و نمو کودکان	۱۷۴۶	۱۶	پزشکی																																																																																																											
۲۱	بهداشت بلوغ و نوجوانی	۱۸۲۰	۱۵	پزشکی																																																																																																											

۲۲	بهداشت روان (کلیات)	۱۹۰۶	۱۰	پزشکی و دندانپزشکی
	بیوشیمی			۱) Harper (آخرین چاپ) ۲) Text book of Biochemistry, Devlin (آخرین چاپ) ۳) Principles of Biochemistry, Lehninger
	تغذیه	۲- Basic Nutrition, Robinson		۱) Krause's & Food Nutrition & Diet therapy ۲۰۰۸
	جنین شناسی			Langman's medical Embryology, sadler (آخرین چاپ)
	حشره شناسی پزشکی			کلیات حشره شناسی پزشکی (تالیف: م. سرویس) ترجمه: زعیم، م. سیدی رشتی، م. ع. صائی، م. ا. انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۰
	روانشناسی			زمینه روانشناسی هیلنگارد ترجمه دکتر محمدتقی براهنی و همکاران - ۱۳۸۵ - ناشر انتشارات رشد
	ژنتیک			۱- اصول ژنتیک پزشکی Emery ترجمه و تالیف دکتر محمدرضا نوری دلونی - ویرایش چهاردهم - چاپ نخست (چاپ هفتم بیایم) برگزیده کتاب فصل ۱۳۸۶ و برگزیده تقدیر ۱۳۸۸، جمهوری اسلامی ایران - انتشارات جامعه نگر ۲) Essential medical Genetics, J. M. conner (آخرین چاپ)
	فیزیك پزشکی			۱- میزیند پزشکی تالیف آقایان: دکتر محمدجواد ابوالحسنی، محمدنظر جریبی طوسی، دکتر سعید سرکار، دکتر علی اکبر شروی و دکتر محمدعمر عقابیان - چاپ دوم، ۱۳۸۷، نشر ماه مهر ۲- میزیند پزشکی تالیف دکتر عباس نکاور آخرین چاپ
	فیزیولوژی			۱) Text book of medical physiology, A. Guyton & E. Hall, (W.B.sanders) آخرین چاپ ۲) Review of medical physiology, W.F.Ganong, Appleton & Lange ۳) Text Book of medical physiology, Berile & Levy, Mosby
	قارچ شناسی پزشکی			۱- کتاب قارچ شناسی پزشکی جامع تالیف دکتر فریده زین، دکتر سیدعلی مهدی و دکتر مسعود امامی - انتشارات دانشگاه تهران (آخرین چاپ) ۲) Medical Mycology, E.G.V. Evans and M.D. Richardson (ترجمه دکتر خسروی - آخرین چاپ)
	میکروب شناسی			۱) Medical Microbiology, Jawetz et al. The latest edition ۲) Medical microbiology, Murray et al The latest edition
	ویروس شناسی			۱) Medical Microbiology, Jawetz (آخرین چاپ) ۲) Medical Microbiology, Murray, ۱۹۹۸ ۳) Zinsser microbiology (آخرین چاپ)
	اندیشه اسلامی			اندیشه اسلامی یک - نوشته آیت الله جعفر سبحانی و دکتر محمد محمدرضایی - انتشارات نشر معارف

نام درس	منابع معرفی شده
انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران ویراست چهارم - جای معاونت امور اساتید
زبان انگلیسی	الف: زبان تخصصی ۱ پزشکی ۱. Fitzgerald, P. McCullagh, M. and Wright, R. <u>English for Medicine in Higher Education Studies</u> , UK: Garnet Education. ۲۰۱۰.

(بزودی توسط نشر حیدری افست و در بازار موجود خواهد بود)
 ۲. Glendinning, E. and Howard, R. *Professional English in Use: Medicine*. UK: Cambridge University Press, ۲۰۰۷.

افست در بازار موجود می باشد

ب: زبان تخصصی پزشکی
 ناشر: انتشارات تهران صدا
 ۱. Vougan, J. *Medical English*.
 ۲. *English in Medicine* (Publications of Shiraz University of Medical Sciences) ۲۰۰۱

توضیح: کتاب *English in Medicine* با استفاده از متون کتاب ردیف ۱ (Medical English) و با اضافه کردن تمرین هایی برای هر درس بوسیله اساتید گروه زبان دانشگاه علوم پزشکی شیراز تهیه شده و توسط انتشارات این دانشگاه چاپ شده است.

۳- Tahririan, M.H. Ameri-Golestan, A. and Tahririan, M.A. *English for the Students of Medicine*. Tehran: SAMT Publications (Code ۱۳۹۱-New). ۲۰۱۱ (۱۳۸۹).

چ: از کتاب *Medical Terminology* (مؤلف B.J. Cohen) بخش های Case Study (در کنار متون زبانهای تخصصی یک و دو) جهت یادگیری هرچه بیشتر اصطلاحات پزشکی توصیه می شود.

منابع مورد استفاده در امتحان جامع علوم پایه دندانپزشکی برای دروس:

سر و گردن، مغز و اعصاب و مجامه اسنل	آناتومی (دندان)
۱) Langman's Medical embryology ۲) Developing Human by K.L. Moor	جنین شناسی فک و دهان و دندان
Oral Histology , Ten cate	بافت شناسی فک و دهان